

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap“ ára hetenkint egyszeri megjelenéssel:	A „Magyar Néplap“ és „Munkásgazda“ előfizetési ára:	Szerkesztők:	A „Magyar Néplap“ ára hetenkint háromszor megjelenéssel:	„Magyar Néplap“ hetenkint háromszor a „Munkásgazda“-val:
Egész évre 1 frt 80 kr.	Egész évre 8 frt — kr.	LEPSÉNYI MIKLÓS	Egész évre 6 frt — kr.	Egész évre 7 frt 80 kr.
Fél évre — > 95 >	Fél évre 4 > 50 >	és	Fél évre 3 > — >	Fél évre 3 > 60 >
Negyed évre — > 50 >	Negyed évre — > 30 >	NÉMETH GELLÉRT.	Negyed évre 1 > 50 >	Negyed évre 1 > 80 >
Egyes szám 4 kr.				

A gabona ára.

Az aratással hála Isten, meg lehetnénk elégedve. Elég bő rész jutott az Isten áldásából. Az általános ítélet szerint az ország nagy részében gyönyörű szép termésünk van. Ha egyes vidékeken nem vált is be a remény, helyre hozza az egyensúlyt más vidékek bő aratása. Nincs tehát ok panaszra. Sőt hálátelt szívvel kell gondolnunk az isteni gondviselésre, ki bő áldással jutalmazta a gazda kezének munkáját, a föld népének fáradozását.

S mindennek dacára még se találjuk meg az öröm, a meglegedés, a boldogság csillámát a napbarnította arcokon. A gazda lehangolt, mert számítása még se ütött be. Az isteni áldást leföli a kapzsi kereskedelmi szellem. Van termés bőven, de mi haszna, ha úgy kell elköttyevtyélni?

Az egész ország azon panaszkodik, hogy nincs ára a gabonának s ez idei bő esztendő semmivel se ér többet, az előző szük éveknél. Árulni, hasznat produkálni ma se lehet többet, mint azokban az években, melyeket szük esztendőknek nevezünk. A vidéken egy métermázs buza 5 frt — 5.20 frt. Ily ár mellett nem lehet a gazdának boldogulni. Hisz ő neki magának alig van kevesebbjebe egy métermázs gabona 5 frtnál. Tehát fáradsága mellett is csak pénzt cserél! Ha adóját kifizeti, ha az orvos, patika, kántor, pap iránti kötelezettségét lerója, ha a munkában megromlott szerszámait kiigazittatja, ha a vetőmagot a terményből kivieszi, ha a boltost, korcsmárost kielégíti, ha a takarékpénztárnak be-

szolgáltatja adóssága kamatait, ha a biztosítási részletet lefizeti: arra ébred, hogy üres a marka. Pedig öneki egy éven át talán nagy családot kell eltartania, azt ruházni, táplálni, gyermekeinek könyveket venni; kell tüzelőfa, mert hideg kemény alatt még krumpli se fő meg; a dohány is sokba kerül, mert természeteni nem szabad, az állam meg méregdrágán adja; lehet születés, lehet temetés, ami mind pénzt eszik; leéghet a ház vagy a pajta, eldögölhet 1—2 marha, bedöntheti a kerítést a zivatar, megölheti a baromfiakat a róka vagy görény, — s ezeket a csapásokat mind el kell viselni. De hát miből? Abból az 5 forintos buzából? Vajjon kerül-e mindezekre?

Igazi istencsapás, hogy a gabonának nincs ára! Nem volna csoda, ha a nép zugolódásban törne ki a gondviselés ellen, ki ha ad termést, nem ad a gabonának árt!

Azonban lassan csak atyámfia! Fogd meg káromkodó nyelvedet s ne bánts az Istent. Ne bánts, mert nem ő az oka, hanem *te magad*. Igen, igen, te magad! Ha te akarnád lehetne gabonának jobb ára, lehetne fáradozásodnak szép gyümölcse is. Hogy nincs, ha emiatt boszut akarsz állani valakin, akkor csak hagyd nyugodtan a jó Istent és kapaszkodjál bele a te két keziddel a saját magad üstökébe s azt rángasd meg emberül.

Persze, te ezen nagyot bámulsz s talán hitetlenül a fejedet is rázod. No, ne rázd. Ugy van amint én mondom.

Azt kérde: miként?

Szives bizalommal kérjük tisztelt elvbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

Keresztények! csak keresztényeknél vásároljatok!!

Halld a feleletet!

A gabonának nincs ára, mert lenyomja a zsidóság az árát a *papiros gabonával*.

Nem érted, hogy mi az? No majd megmagyarázom. Azon a gyalázatos zsidó-zsibvásáron, melyet *börzének*, vagy masként *tőzsdének* neveznek s melynek minden zsidó kereskedő tagja, ott állapítják meg minden árucikknek, tehát a gabonának is az árát. Persze mindig arra törekeshnek, hogy a kereskedőnek minél nagyobb haszna legyen. A termelőt tehát jól kiszípolozzák, a termény árát lenyomják annyira, amennyire csak lehet. S hogy a dolognak formáját adják, adnak és vesznek a börzén egymásközött temérdek sok gabonát jó olcsón. De csak *papirosan*, csak *szóval* történik ám ez a nagy vásár. Valóságban nincs belőle egy szem se. Csak nagyban, csak ezer métermázsákban beszélnek ezen a zsibvásáron s az ezer meg ezer métermázsából nem látni egy szemet se, nincs belőle egy itcére való se. Ez csak mind nagy hang, nagy zaj.

S mire való e különös komédia? Arra, hogy termelőböz a kereskedő így szólhasson: Sajnálom, de nem adhatok többet gabonájáért, mert most igen olcsó a termény. A börzén csak öt forinttal jegyzik a buza métermázsáját, hogyan fizethetném tehát dragábban? Így aztán lóvá tesz a közönséget s kényszerítik, hogy kis terményét potom áron elkotyavetyélje.

De hát persze azt kérdekedves olvasóm: ha mindez így van is, miként vagy te ennek az oka?

Hát megmondom.

A börze fent rajzolt huncutkodása, világos *népcsalás*. Adnak-vesznek buzát papirosan, hogy lenyomhassák a *valóságos buza* árát. Vagyis tévedésbe ejük a népet, ki azt hiszi: annyi a gabona, hogy gazdája se kerül s örül, ha potomáron a zsidó magtárába hordhatja gabonáját. A kormánynak azonban ily népcsalást eltűrnie nem szabad. S amely kormány a nép kifosztását eltűri, az maga is huncut. A kormányoknak tehát ezt az ámitó üzletet meg kellene akadályozniok. Mert az is a kormányok föladatai közé tartozik, hogy védjék a népet s utját állják a csalásoknak. De minálunk a kormány mit se tesz ez irányban. A börzét nem akarja megrendszabályozni, túlkapásait elnézi. Tehát a kormány az oka, hogy a gabonának az árát a zsidóság lenyomhatja. A kormány az oka, hogy a nép minden védelem nélkül áll s ki van szolgáltatva a zsidóknak.

Ámde ki tartja a kormányban a szuszt?

Hát a nép! Te olvasóm, te. Avagy nem te választasz-e liberális-képvi-előket? Nem te vagy-e az, ki eladod magadat, lelkedet, becsületedet, szavadat? Nem te vagy-e az, ki választáskor azt nézed: melyik jelölt fizet legjobban? ki részegit

le egész a disznóig? Nem te vagy-e az, ki annak a zászlaja alá állsz, annak a nevét ordítod, ki legjobban legázolja benned az Isten képét, ledönti lelkedben a Szentlélek templomát s emberből állattá alacsonyít?

Lásd az ilyen képviselő aztán téged kutyába se vesz, semmire se becsül, hanem üzérkedik a zsidókkal, hogy visszaszerezhesse azt a temérdek pénzt, amit a te megbecstelenítésedre, a te megvásárlásodra fordított. A zsidóság megfizeti őt, ő meg aztán nem sürget olyan törvényeket, melyek téged védenének s a zsidó csalásoknak utját vágnák. Így mossa a kéz a kezét.

Érted-e már most miként vagy annak oka te magad, hogy alacsony a gabona ár? Könnyű megérteni, csak akard.

Ha bajodon segíteni kívánsz, hát segíts, mert segíthetsz. Semmi se kell hozzá csak akarat, meg becsületes kitartás.

1. Buktasd meg a liberális képviselőket mind, ha talán miniszterek is. Ha ezer forintot kapnál azért, hogy liberálisra szavazz, még akkor se tedd, mert vétkeznél önmagad ellen. Hisz a liberálisok mind a zsidók kezében vannak s a zsidóság malára hajtják a vizet, téged meg elárulnak.

2. Ne pénzért és ne eszem-izsomért szavazz. A jelölttől soha se fogadj el egy krajcárt se, sőt egy pohár bort se. Szavazatodat **ingyen, becsületből** add le ott, ahova szived szent érzelme és hazafias meggyőződésed vezet. Ha akár pénzt, akár pedig italt vagy ételt fogadsz el a jelölttől, akkor nem te vagy ura, hanem ő lesz a te urad, *mert megvásárolt*. Ellenben ha becsületből, ingyen szavazasz rá, akkor ura vagy, s megkívánhatod, hogy a te meggyőződésed szerint viselkedjék és szavazzon.

S ekkor meghagyhatod neki, hogy a szípolozó börze népcsalásait leplezze le, álljon utjába, vegye a népet védelmébe.

Így aztán hamarosan megszűnnének az öt forintos gabnaárak.

Érted már most miként vagy az oka te magad annak, hogy nincs a gabonának ára?

No ha érted, tudhatod azt is, hogy mit kell tenned.

Menj tehát és tégy a szerint.

(—i.)

POLITIKAI HIREK

Bánffy báró ellenjelöltje. Több liberális lap azt írta, hogy Sz.-Somlyón *Bánffy Dezső* báró miniszterelnökkel szemben a választó közönség nem fog jelöl-

tet állítani. E felhivatalos hirtelésekre a kolozsvári *El-
lenzéknek* biztos tudomása van arról, hogy az ottani
erős 48-as és függetlenségi párt *mindenesetre fog je-
löltet állítani* Bánffyval szemben.

A miskolci mandátum. Miskolcra írják, hogy a
liberális párt erősen készülődik e választásokra. Már
megtették képviselőjelöltnek *Tarnay Gyula dr. alispánt,*
Soltész N. Kálmán polgármestert, Szemere Attilát,
legújabbán pedig *Miklós Gyulát,* a fából vashid láng-
eszű feltalálóját emlegetik. Még megérjük, hogy meg is
választják.

Liberális beszámoló akadályokkal. *Szily Pongrác,*
a baranya-hegyháti kerület képviselője, a mult napok-
ban Meződön próbált szerencsét beszámoló beszédjével.
Azonban itt is csak úgy járt, mint Vásáros-Bombón,
Vaszarón és több helyen. Az állami anyakönyvek és az
„új rend” olesóságát hirdette Meződön is. Azonban meg-
járta. *Hódosy József* bírósívelt polgár elibe állt és így
szólt:

— Azt mondja a képviselő ur, hogy az állami
anyakönyv milyen olesó. Hát kérdem, ki fizeti az állami
anyakönyvvezetőket?

— Az állam, felelé a képviselő.

— Hát az állam honnan veszi a pénzt? — Kérdi
ujra *Hódosy József.* — Hát vajjon nem mi polgárok
alkotjuk az államot? Nem nekünk polgároknak kell-e
kiizzadnunk, verejtékeznünk az állami kiadásokat és
költségeket? Minek raktak hát a kormánypárti képviselő
urak új terheket a nyakunkra a polgári anyakönyvi hiva-
talokkal is. Ezzel nagyon kár volt dicsekednie a kép-
viselő urnak, mert mi ilyen érdemekért ugyan meg nem
választjuk újra képviselőnek.

Igy esett meg *Szily Pongrác* beszámolója Meződön.
Pedig még azok az apa erdejéből 5 forintért minden
hegyháti községre ráerőszakolt ducok és 2 frtért öntött
vasból ígért pléhtáblák, melyek 40 krt sem érnek, még
nem is beszélnek. Mi lesz akkor, ha ezek is megszól-
lálnak? Ezen esetben az egész *Szily család* kivándorol-
hat Koreába, s a szentmártoni birtok szánalmas vergő-
déssel járó kezelése véget ér.

A mizerábilis új rend. Alig néhány hónap hiány-
zik ahhoz, hogy egy esztendő mult álljon az egyház-
politikai reform végrehajtása mögött. Tehát van kiindu-
lási alap annak a megítéléséhez, hogy a magyar köz-
igazgatásba behelyezett gépezet miként működik. De
már most vannak tünetek, amelyek komolyan aggaszt-
ják különösen azokat, akik a közigazgatás és igazság-
szolgáltatás viszonyaival ismerősök. Igy mindenkifelett
feltűnő, hogy nincsen a közigazgatásnak olyan ágazata,
amely oly nagyszámu személyváltozást mutatna mint az
anyakönyvezetói állás. Az *első szervezésből* ma ugy-
szólván 40 percent *sincs helyén.* Folytonos a válto-
zás, folytonos az új beosztás s ha ehhez még hozzá-
veszszük, hogy a minisztérium időközben annyi kiegészítést
és pótlást adott ki az alapvető rendelkezésekhez,
hogy ma már valóságos tudományá fejlődött az anya-
könyvezés: tisztában lehetünk azzal, hogy ez a folyton
változó, ezért mindig ingadozó személyzet, miként látja
el munkáját. Ilyen ingadozó személyzettel komoly mun-
kát végezni nem lehet. Itt tehát gyökeres reform kell,
ami alig lesz egyéb, mint az állandóság biztosítása, ami
az anyakönyvezetési kiadásokat legalább is megkésze-
rezi. Vagyis addig toldoznak-foldoznak a belügyminisz-
tériumban, míg a költségek tekintetében teljesen beigazol-
ják a pénzügyi aggodalmakat.

Felemelt kormánysegély. Esztergomból jelentik: A
vallásügyi kormány az esztergomi reáliskola eddigi 2000
frt államsegélyét 6000 fortra emelte fel.

Viharos városi közgyűlés. Zombor város július
31-én *Vojnits István* főispán elnöklete alatt közgyűlést
tartott, melyen a tárgysorozat egy pontja viharos jele-
netet idézett elő. Arról volt szó, hogy mint a M—g-nak írják,
a tanács a *Gyalokay-féle* alapítványi földek, haszon-
bérletét suttymban, nyilvános árverés nélkül, potom
áron akarta *Krojnics dr. ügyvédnek,* a *kormánypárt*
egy főkortésének a kezére játszani. Elsőben is *Lippert*
ügyvéd, a *Gyalokay-féle* végrendelet végrehajtója, til-
takozott a földek suttymban való elköttyavetyélése ellen,
majd *Drakulics Pál* országgyűlési képviselő is hevesen
kikelt a kormánypárti főkortés illetén szemérmellen
megjutalmazása ellen. Szavazásra kerülén a dolog, a
a hivatalnoksereg négy szótöbbséggel szankcionálta a
botrányos koncosztogatást.

Alighogy a főispán a szavazás eredményét kihir-
dette, *Drakulics* a legmagasabb fokú izgatottságban
ugrott föl helyéről és a főispán meg a tiszti kar felé
fordulva, tele torokkal kiáltotta a terembe;

— *Ilyen alávaló gyalázatosságot nem tür-
hetni! Utálatos dolog egy helyen lenni ilyen em-
berekkel!*

Drakulics ezután székét feldöntve, szitkozódva
elhagyta a termet. A kinos csöndben *Vojnics* főispán,
mintha misem történt volna, tovább olvasta a tárgy-
sorozat pontjait, mire az egész ellenzék, számszerint
negyven képviselő, felugorva helyéről, a legnagyobb
méltatlankodással követte *Drakulics* példáját és távozott
a teremből.

A közgyűlés többségének lelkiismeretlensége az
egész városban nagy felháborodást idézett elő.

**Férfiak, asszonyok, gyermekek!
imádkozzatok minden nap a néppárt
győzelmeért!!**

Néppárti gyűlések.

A néppárt megingathatatlan bátorsággal és kitar-
tással folytatja szervezkedését. A kutyaszívűek ijeszgte-
tése semmi foganattal sincs reá. Hiába próbálják a sok
akadékoskodással kedvét szegni, nem retten meg. Ha-
lad előre a dicsőség útján, újabb vidékek, újabb me-
gyék területére lép s újabb elvbarátokat szerez. Apos-
tolainak ajkán a Szentlélek látszik ülni, meri minden
szavuk megtalálja az utat a szívek millióihoz. A nép
megéri becsületes törekvésüket, megéri, hogy mindez
a sok fáradság egyedül az ő érdekében, a *nép érde-
kében* történik, örömmel csatlakozik tehát a kibontott
zászló kereszteshősei közé.

Augusztus hó 9-én, vagyis jövő vasárnap ismét
három néppárti gyűlés lesz. S a három közül kettő
olyan megyében, melyekben még eddig nem volt nép-
párti gyűlés: Az egyik *Fejérmegye,* a másik *Veszprém-
megye.* A harmadik gyűlést pedig *Vasmegeyben* fogjuk
tartani, remélvén, hogy a *kutyaszívű gazemberek* a
vasvári komizkodást nem merik megismételni.

Mind a három gyűlés iránt rendkívül nagy érdek-
lődés mutatkozik.

A gyűlések programja a következő:

I.

Az ettyeki gyűlés.

Ettyeken, 1896. augusztus 9-én, vasárnapon, d. u. 1 órakor nagy politikai népgyűlést tart, a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: magyarul és németül: Apponyi Géza gróf.
2. Tetszik-e az „új rend”? Tartja magyarul: Lepényi Miklós szerkesztő. Németül: Dr. Wildfeuer Károly tanár.
3. A kisipar és a közgazdaság. Tartja magyarul: Dr. Wargha Dezső. Németül: Losonci Szabó Endre.
4. Politikai helyzetünk s a néppárt. Tartja magyarul: Buzáth Ferenc ur.
5. Elnöki zárszó magyarul és németül.

II.

A lovászpatonai gyűlés.

Veszprém vármegye, melyet szintén áthatottak és jól elkészítettek már a néppárt eszméi és elvei, legelőszőr Lovászpatonán bontja ki a párt zászlaját, hol 1896. augusztus hó 9-én, vasárnap délután két órakor a grófi kastély előtt nagy politikai népgyűlést tart, a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó. Tartja magyarul és németül Zichy Nándor gróf.
2. Politikai helyzetünk. Tartja Orbán János.
3. A kisipar és a kisgazdaság. Tartja dr. Bakonyi Elek.
4. A néppártról. Tartja németül Rédey Ferenc.
5. Az újrend és a néppárt. Tartja Kálmán Károly.
6. Elnöki zárszó magyarul és németül.

III.

A kőszegi gyűlés.

Mint a nap, melynek ragyogását elfödhetik ugyan ideig-óráig a felhők, de utját meg nem akaszthatják: halad a néppárt kitűzött célja felé, osztván mindenütt fényt, meleget és áldást. Ezen jótéteményben kíván részesülni a kőszegi választó kerület is, mely

Kőszegen, 1896. augusztus 9-ikén, vasárnapon, d. u. 2-kor, a főtemplom előtt nagy politikai népgyűlést tart, a következő tárgysorozattal;

1. Elnöki megnyitó. Tartja: magyarul és németül: Esterházy Ferenc gróf.
2. Az „új rend” és a néppárt. Tartja: magyarul: Révész István. Németül: Dr. Zelenyák János orsz. képviselő.
3. A kisipar és a közgazdaság. Tartja: magyarul: Dr. Major Ferenc tiszti főorvos. Németül: Marsovszky Endre földbirtokos.
4. Elnöki zárszó. magyarul és németül.

Adjon az Isten ezerszeres áldást e gyűlésekre, hogy az elvetett mag kicsirázzék és terebélyes fája nőjön, melynek árnyékában édes szép hazánk minden fia az igazi boldogság arany napjait élje.

Nagy robbanás Pécsen.

Csütörtökön, a hetivásár alkalmával óriási szerencsétlenség történt Pécsen.

A városháztéri piacon mozgalmas élet uralkodott s az azon napra hirdetett közgyűlés is élénkítette a városháza körüli forgalmat.

Félkilenc óra tájban hatalmas dörgés hangzott el, a piactér megtelt füsttel, a vásári bódék, sátrak szerte szóródtak és jajkiáltás váltotta fel a robbanást, mely a városháza egyik boltjából hangzott volt ki.

Köszl János fűszerkereskedő boltja ez, aki tűzijátékhoz szükséges robbanó anyagokat és lőport is tart üzletében. Ezek az anyagok robbantak fel.

A piactéren az üzlethelyiségből kitóduló füst és a szétzuzott tárgyakból szerteröppenő szilánkok a legnagyobb riadalmat idézték elő. A boltban az asztalok, a tintatartók, a butordarabok összetörtek; a hatalmas városháza összes ablakai összezuzódtak s a robbanás okozta légnyomás nagy erővel csapkodta jobbra-balra a szilánkokat.

Mindazok, akik a vásártéren voltak, különösen, akik közelebb álltak a fűszerüzlethez, megsebesültek. Kétszáznál több a sebesültek száma, öt ember pedig életét vesztette. Ezeket a boltból hozták ki koromra égve, mikor a tüzet elfojtani sikerült. Legsúlyosabb sérülést Aidinger János polgármester, kir. tanácsos szenvedett, akit a robbanás okozta légnyomás több ölnyre elhajított. Arcáról a robbanás ereje egy darabot kiszakított s nyakán, mellén és a jobb lábán is súlyos sebeket ejtett. A nehezen megsebesültek között van Oberhammer Antal rendőrfogalmazó, dr. Ludwigh Ferenc városi orvos, Opris Péter posta- és táviróigazgató, Kisaszondy Péter megyei tisztviselő, Frankl Tódor vendéglős a fején és alsó testén sebesült meg, özv. Goldschmidtné-nak a fülét hasította le egy szilánk. A sebesültek nagyrészt az irgalmasok közeli zárdájában vették ápolás alá, másik részét a kórházba szállították, a könnyebb sebesültek házi kezelés alatt vannak.

Mikor a tűzoltóknak sikerült a robbanás okozta tüzet eloltani, megejtették a helyszíni szemlét s megállapították, hogy Köszl a tilalom dacára a Wertheim-szekrényében tartott nagyobb mennyiségű lőport. Valószínű, hogy égő szivarral nyitotta fel a szekrényt és ez okozta a szerencsétlenséget. A robbanás ereje leemelte a pénzszekrény tetejét s a lángok átsaptak a kirakathoz levő rakétákra s azok sustorogva repültek a városos nép közé. A robbanás kerületében 200 méternyire az összes ablakok darabokra törtek.

A rendőrség a piac-tért elzárta és a szomszédos üzleteket egyelőre bezárták.

Aidinger János polgármestert délben szállították haza lakására. Sérülései súlyos természetűek és az orvosok agyrázkódástól tartanak. Ludwigh kerületi orvos sérülése is súlyosabb, az ő kocsija éppen a városháza előtt haladt, mikor a robbanó anyag kocsiját érte. Lovait a robbanás megölte. Oberhammer Antal rendőrfogalmazó sérült ujját levágták, épp úgy több sebesültön hajtottak végre amputálást. Délután meghalt Váry Anna, Zankl alezredes szobaleánya, ki a szerencsétlenség percében a boltban volt. Meghalt továbbá a boltban égési sebeket kapott ismeretlen 9 éves leányka, ki éppen vásárolt, Quiring József, Köszl dárdai illetőségű tanonca és egy ismeretlen. Az irgalmasok kórházából a sebesültek jó része bekötözés után elbocsáttatott és csak hatan maradtak ott ápolás alatt. A városi közkórházban 37 súlyos sebesült maradt ápolás alatt. A legtöbb sebesültet otthon ápolják. Köszl János vagyona fölött elrendelték a bírói zárt. A boltban talált irományokat, elégett és összeolvadt értékeket a főkapitány irodájában helyezték ideiglenesen zár alá. A vizsgálat teljes szigorral van folytatásban, de a szerencsétlenség keletkezését eddig nem derítették ki. Délelőtt Göbel Gyula vizsgálóbíró a kórházban Köszl Jánost hallgatta ki, valószínűnek tartja, hogy eldobott gyufa által gyuladt meg a raktáron levő

5 kiló puskapor és számos rakéta. Egyik segédje vallomása szerint ismételtelen figyelmeztette Köszl, ne tartson annyi puskaport a boltban, melyből ott vagy 25 kilogramm lehetett, de Köszl nem hallgatott a figyelmeztetésre, hanem égő szivarral járt-kelt a boltban. Délután szakértői bizottság helyszíni szemlét tartott. Szakértői vélemény szerint a robbanást csak 40 kilogramm puskapor idézhette elő, mely a nitroglycerinnel együtt robbant fel. Köszl titkolta a puskapor ily nagy készletét és senki se tudhatta, hogy a Wertheim-szekrényben van elzárva ennyi robbanószer. Áruraktára 9000 forintra volt biztosítva, mely összeget azonban nem kapja meg, mert a puskaport nem vallotta be.

Aidinger polgármester este már jobban érezte magát. A kezelő orvosok jót remélnek. Súlyos sérülése közepette is azt óhajtotta, hogy a július 30-ára kitűzve volt közgyűlést tartsák meg, de ezen óhaját nem teljesítették. A harmadik halottat, egy fiatal leányt, ki a boltban megégett, az anyja fölismerte; ez Wlassich Mari, 13 éves, bányatelepi leány. Mindössze még négy, esetleg öt halálozástól lehet tartani.

HIREK

Kispest jubileuma. Kispest nagyközség ma, augusztus 2-án ünnepli meg fennállásának huszonöt éves jubileumát. Délelőtt 9 órakor ünnepi nagy mise lesz a templom-téren felállítandó sátorban. Ezután a község képviselőtestülete diszgyűlést tart. Délután népnépzés lesz.

Boszniából hazafelé. A 32. számú Mária-Terézia-ezred legénysége szeptember 19-én indul haza Plevljéből szeptember 30-án, esetleg október 1-én érkezik meg a fővárosba. Az ezrednek csak október végén kellene indulnia, de a tervet megváltoztatták. A készülődéseket már megkezdték s annál is inkább várják az indulást, mert már hetek óta szakadatlanul esik az esős reggelenként oly sűrű köd van, hogy tíz lépésnyire is alig látni.

Tüvészben gyönyörködők. Baich báró tiszta-hegyesi birtokán a learatott és keresztbe rakott gabona — mintegy ezerkétszáz kereszt — a lángok martalékává lett. A lakosság közömbösen, szinte kárörömmel nézte a tüzet, úgy, hogy a csendőrségnek fegyverrel kellett őket oltásra kényszeríteni.

Ruscek Antal kitüntetése. A hivatalos lap esztörtői száma közli, hogy Ruscek Antal győr-nádorvárosi esperes-plébános, az egyház, népnevelés és közügyek terén szerzett érdemei elismerésül ő felségétől a Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta. A népszerű, mint egyházi szónok is ismert, rokonszenves esperes kitüntetésének sokan fognak örülni, mert sokfelé vannak barátai és tisztelői.

A szabadkőművesek új nagymestere. A minap elhunyt Ivánka Imre szabadkőműves nagymester helyére, mint a M.—g írja, a szabadkőművesek Hieronymi Károlyt, Magyarország volt belügyminiszterét választják meg. Ahogy mi ismerjük a volt belügyminiszter ur „áldásdus” működését, úgy hiszszük, hogy kitűnő szabadkőműves nagymester válik belőle. Wekerle Sándor is jelöltként szerepel.

Tizenhét ember halálra ítélve. Hathati tárgyalás

után hozta meg a zágrábi törvényszék az ítéletet a stenjevici rablóbanda ellen. Harminchat vádlott közül, a kik tizenhét gylkosságot, rablást és lopást követtek el, a melyeknek tizenkét emberélet esett áldozatul, tizenhetet kötélhalálra, egyet 20 évi, egyet 17 évi, kettőt 15 évi, egyet 10 évi fegyházra, egyet 1 és fél évi, hármat egyévi és kettőt háromhavi súlyos börtönre ítéltek. Nyolc vádlottat felmentettek. A halálraítéltek között két asszony is van.

Csendőrszurony a templomban. Radnáról írják, hogy az odavaló római katolikus templom ünnepi csendjét minap fegyverek zaja verte fel. Két csendőr tört be a szent helyre feltűzött szuronyával s Müller Mari ozorai asszonyt, a ki épen gyónt letartóztatták, mintha más helyen nem lett volna elég alkalmuk elfogni. A templom szentségének ilyen durva megsértése a legnagyobb felháborodást szülte egész Radnán. A letartóztatott asszonyt azzal vádolják, hogy egy lippei embernek a zsebéből egy ügyes kézmozdulattal kicsente 75 forintot tartalmazó tárcáját. A tárcát pénzesztől együtt kutatás közben meg is találták hiány nélkül az asszony zsebében. Müller Marit a temesvári kir. törvényszéknek adták át.

Feljelentés egy báró-család ellen. Egy nemrégben bárói rangra emelt család ellen érdekes pör indult meg mostanában. *Forgách* Béla gróf ugyanis családi állás ellen való büntett miatt feljelentette a nemrég bárói rangot nyert *Inkey*-család öt tagját. A gróf azt a vádat emeli, hogy édes anyját, aki valójában *Inkey*-leány, valamiképpen más családba csepmészték át, csak azért, hogy az *Inkey*ek örökségéhez jussa ne legyen. Ez az oka, hogy anyja, *Forgács* Antalné grófné, elvesztvén a valódi családi állását, *Majthényi* Anna bárónőnek tudta magát az egész életén keresztül, holott *Inkey* Anna lenne. A feljelentés most a kir. ügyészségnél van.

Királyi hercegek milleniumi emléke. Bajorországból *Kneip* Sebestyén híres *Wörishofen*-ből írják a B. H.-nak. *József* és *József* Ágost magyar királyi hercegek *Wörishofen*ben pompás ablakfestményekkel ajándékozták meg az épen most megnyílt *Kneippianum* nevű szegények kórházát. A három emeletes épület lépcsőházának *Széchenyi* Gyula gróffal egyetemben három olyan festett ablakot csináltattak, melynek látására messze Bajorországból egybesereglenek az emberek. Az első ablak *Szent Istvánt* ábrázolja, a mint a magyar koronát Magyarország védőasszonyának fölajánlja. A nemzeti színű körzetbe foglalt kép fölírata: „Hl. Stefan und I. König Ungarn bitt für uns.“ Alul a balsorokban van *József* kir. herceg cimere, a másik sarokban a következő magyar ajánlás: A magyar milleniumra *József* magyar királyi herceg stb. 1896. A második emelet ablaka *Szent László* király lovas alakját ábrázolja, a mint a sziklából forrást fakaszt. Az üvegek fölírata: „Heiliger Ladislaus König von Ungar bitt für uns.“ *József* Ágost kir. herceg cimere s a másik sarokban a következő irás: A magyarok ezeréves jubileumára *József* Ágost magyar királyi herceg 1896. A harmadik emeleti ablakon van *Szent Erzsébet*, a mint egy ifjunak, aggastyánnak és anyának alamizsnát osztogat. Olében gyönyörű rózsák, a palota ormán magyar korona. Felírata: „Hl. Elisabeth ungarische Königstochter bitt für uns.“ A *Széchenyi*-cimer mellett a következő ajánlás: Magyarország ezeréves fönnállásának emlékére *Széchenyi* Gyula gróf 1896. Mind a három üvegfestmény *München*ben készült nemcsak kifogástalan művészettel, de kifogástalan magyarsággal is.

Az orleánsi herceg a menyasszonyáról. Mária Dorotya főhercegnő fejedelmi vőlegénye az orleánsi herceg, körlevélben értesítette eljegyzéséről a francia királypárti bizottságokat. A körlevelet a herceg a következő megjegyzéssel kíséri:

„Kérem a bizottságot, hogy legyen a hűségnek és odaadásnak irántam mindenkor tanusított érzelmeivel az iránt is, ki rövid pár hónap múlva orleánsi hercegné lesz. Mária Dorotya főhercegnő teljesen ismeri a francia ügyeket és bizonyos vagyok benne, hogy a franciáknál is mihamarább meg fogja magát kedveltetni. Tudom azt is, hogy mennyire szereti a főhercegnő a franciákat és hogy elszánta magát mindenre, a mit a hazáért érdeke kíván.”

Rudolf trónörökös emléktárgyai. Rimély Károly besztercebányai püspök érdekes emléktárgyakat állítottatott ki a néprajzi misszió-kiállításban, amelyek Rudolf trónörökösstől eredtek. A főpap ugyanis nevelő volt a trónörökös mellett, s őt a magyar nyelvre s irodalomtörténetre tanította. Az emléktárgyakat a napokban vette át dr. Breznay Béla egyetemi tanár Besztercebányán a püspöktől, akinek gyűjteménye valóban becses tárgyakat tartalmaz. Így különösen kiválóak az emléktárgyak közül Rudolf trónörökös első írási és nyelvtani gyakorlatai, Rudolf trónörökös és Gizella főhercegnő legelső arcképei, az elhunyt trónörökös és Gizella főhercegnő gyermekkori névalírásaival, Rudolf trónörökös arcképe nagykorúvá nyilvánításának napjairól, gyönyörű ajánló sorokkal. Ezenkívül a gyűjteményben van Rudolf trónörökös távirata Brüsszelből, amelyben Stefánia főhercegnővel való eljegyeztetéséről tudósítja egykori nevelőjét stb. Ez a távirat azért is érdekes, mert Rudolf a királylyal és Rimély mostani püspökkel tudatta csak az örvendétes hírt táviratban.

A pápa bora. Egy olasz lap írja, hogy XIII. Leo pápának a vatikáni kertben vannak szőlői és Candeo páter, a híres olasz bortermelő megvizsgálván a tőkét, oda nyilatkozott, hogy úgy mennyiség, mint minőség tekintetében régen voltak olyan borok, mint az ideiek.

A Ferencrendiek ünnepe. Vasárnap, augusztus 2-án a Ferencrendi szerzetnek nagy ünnepe lesz. A rend alapítójának Porciuncula Szent-Ferencnek a napja ez s mint minden évben, úgy az idén is nagy pompával ülik meg a főváros összes Ferenc-rendi templomában. A szerzet templomában vasárnap délelőtt ünnepi nagy mise lesz, a melyet Bán Sándor házfőnök mond fényes papi segédlettel. Az istentiszteletre a főváros hatóságát is meghívták.

A Vaskapu megnyitása. A Vaskapu környékén nagyban készülődnek a megnyitási ünnepségekre, amelyeknek részleteit most állapítják meg. Az újabb megállapodások szerint az orsovai állomáson Krassó-Szörény vármegye főispánja fogadja a királyt. A megnyitásra leutazó előkelőségeket az orsovai jobb családoknál szállásolják el, mert az ottani szállodák nem alkalmasak annyi vendég befogadására. A Vaskapu megnyitásához a „Körös“ monitort leküldik Orsovára, ahol az teljesen feldiszitve vesz részt a megnyitás alkalmával. A monitor képezi a megnyitáskor a katonai diszkiszeretetet s a monitorról adják majd az üdvölvéseket.

A pozsonyi vár. Több napilap nyomán mi is köztünk legutóbb, hogy a katonai kincstár a pozsonyi várromokat újból fel akarja építtetni s katonai célokra berendezni. Illetékes helyről most kijelentik, hogy e hír valótlan, mert hiszen a várhegyen eddig használt helyiségek se alkalmasak a katonaság számára. Evvel tehát a régi dicsőséget hirdető pozsonyi vár a végelpusz-

tulásnak van eljegyezve. Pedig illő volna, hogy e romokat kegyelettel megőrizzük, mivel ide fűződik azon nevezetes országgyűlés emléke, a melyen Mária Teréziának a magyar rendek oda kiáltották, hogy: „életünket és vérünket a mi királynőnkért!” Azonkívül itt őrizték körülbelül 200 éven át a szent koronát és a többi koronázási jelvényt. Általában sok nevezetes történeti emlék teszi érdemessé a várta arra, hogy annak megőrzéséről az illetékes körök gondoskodjanak. Magának Pozsony közönségének is ez az óhaja, s ezért nagy érdeklődéssel kísérik a vár sorsát, a mely válságba jutott.

Sztáray gróf gyilkosa. Már két hete annak, hogy Sztáray grófot sztárai kastélyában orvul lelőtték és azóta a hatóságok erélyesen nyomozták a gyilkost, bár minden eredmény nélkül. Annál nagyobb feltűnést keltett Sátoralja-Ujhelyen tegnap az a hír, hogy a gróf gyilkosát elfogták és az ottani ügyészség fogházába szállították. E hír azonban csak részben igaz, amennyiben történt ugyan elfogtatás, de vajjon az elfogott egyén csakugyan a gyilkos-e, azt a vizsgálat fogja kideríteni. Az elfogott ember egy Amerikából haza került asztalos, ki a megölt grófnak már régóta haragosa. Vannak tanúk, kik azt bizonyítják, hogy ez az „amerikai asztalos“ a gyilkosság napját megelőzőleg hosszabb ideig gyakorolta magát a céllövészetben. A házkutatás alkalmával találtak is nála egy fegyvert és több töltenyt, melyek azonban a fegyverbe nem illenek, hanem Sztáray gróf fegyverébe igen. Ennyi gyanuok alapján meg kellett történnie az elfogtatásnak. Az elfogott kihallgatását már megkezdték, melynek eredményét nagy érdeklődéssel várják.

Elzúllott báró. A Perényi-család egyik sarja: báró Perényi Ferenc szomorúan fejezte be viszontagságos életét e hó 25-én, Munkácson. Az elzúllott ember, kit családja hasztalan akart visszatéríteni a jó utra, mint ács munkás tengette az utóbbi időben életét. Sokat részegeskedett és gyakran a legdurvábban bántalmazta feleségét, egy paraszt nőt és két kis gyermekét. Julius 25-én hajnalban ismét ittasan jött haza. Lámpát akart gyújtani, miközben magára döntötte a petroléumot, mely meggyuladva, oly súlyos égési sebeket ejtett rajta, hogy belehalt.

Zsidónak nem ad kezet. Egy medgyesi kávéházban H. Á. izraelita jogász nagy örömmel nyújtott kezet rég nem látott iskolatársának, G. F. szász atyafinak, a ki az insbruckeri orvosi egyetemről jött haza a szünidőre. A szász ifju erre tüntetően elfordult, mint utóbb elmondta „zsidónak azaz disznónak nem nyújt kezet“. H. Á. segédei kihívták a orvosnövendéket, de a szász azt válaszolta hidegvérrel: „ő olyan ifjusági egyesület tagja, a mely a zsidót nem tekinti elégtételkövetelésre jogosultnak. A párbaj később mégis megtörtént, baj nélkül.“

Nagy tűz Budapesten. A budapesti nagy vásárcsarnok, melyet október hóban akartak átadni rendeltetésének, csütörtökön reggel hét órakor kigyuladott. A tüzet a bádigos munkások vigyázatlansága idézte elő, amennyiben a forrasztáshoz használt benzines lámpa fölborult s a fődélzet fa-szerkezetét lángra lobbantotta. A kár körülbelül 50—60 ezer forint, de lehet, hogy a tüzvész a tető vasszerkezetét is megrongálta. A derék tűzoltóság önfeláldozó működést fejtett ki.

A főváros negyedik hidja. A vámháztéri hid építésével rövid idő múlva teljesen elkészülnek. A középső részét a hidnak már egészen összeállították s felrakták a még hiányzó gyalogjárókat s korlátokat. Az oszlopok fölött emelkedő obeliszkekről most szedik le az állványokat s még e héten valószínűleg eltávolítják a Dunába vert cölöpöket is.

Miniszteri jóváhagyás. A folyó 1896-ik év elején megalakult *Budapesti Kath. Népkör* alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. A derék egyesület tehát megkezdheti áldásos működését. —

Csorba Imre öngyilkossága. Affendáki hazaszállításkor összeütközés támadt a rendőrség és két újságíró között, mely alkalommal a rendőrök ismeretes durvasága megbotránkoztatta a közönséget. A megsértett újságírók erélyes fellépése következtében vizsgálat indult meg ezen ügyben, mely főleg Csorba Imre rendőrfelügyelő ellen irányult. Szerdán délután meglepő fordulat állott be, amennyiben Csorba, a vizsgálatról való félelmében agyonlőtte magát.

Nyilatkozat a zsidó-kérdésről. Egy bécsi újság munkatársa minap beszédbe eredt az orosz szent szinódus elnökével. *Podjedonoszev*-vel, aki igen érdekes nyilatkozatokat tett a zsidó-kérdést illetőleg. Podjedonoszev volt állítólag az orosz zsidóüldözés egyik főrendezője:

Mikor Oroszországban a zsidó-kérdés felszínre került, sok fenyegető levél érkezett nevemre. Engem vádoltak a zsidók üldözésével, de kijelentem, hogy nem én voltam annak okozója, mert ezen ágában se volt valamely hitfelekezetet hivatott megvetni. A zsidó-kérdés Oroszországban annak idején igen bonyolult volt, de nem annyira vallási, mint inkább szociál-politikai jelleggel bírt. A zsidókérdést a lengyelektől vettük át, kik képtelenek lévén nagyúri pocsékolásukkal polgárság alakítására, a zsidókat engedték helyükbe, de a nemesség és a zsidóság kölcsönösen rossz irányban befolyásolták magukat és így keletkezett a zsidóknak egy olyan alfaja, amely az előrehaladottabb államokban lakó zsidókéval össze nem egyezhető. Sajnálatos bajokhoz és visszaélésekhez vezetett az a vidéken és ez mozdította elő a zsidó diákok részvételét a legdurvább üzemekben. Az állam kénytelen volt valamely módon közbelépni. Amit tenni akart — vagyis biztosítani a törvények határozmányának fentartását — hasonlított ahhoz, amit Amerikában a kinaiakkal végeztek. Eszünk ágában se volt irtó harcot izenni egy faj ellen. A tisztességes, a művelt zsidónak jól ment nálunk a dolga és mindig jól is fog menni. Amikor a döntő rendszabályokat fogantatosították, az elhunyt Hirsch báró ezt írta nekem: „Ötven milliót fölajánlok a kormánynak vasutépítésre, ha felhagy a zsidók üldözését célzó terveivel.“ A kormányhoz utasítottam őt és ismerttettem vele a magam álláspontját. El nem utasíthattam, mert ő még azután is levelezett velem! Egy napon kijelentette, hogy egy milliót akar akar jótékony célra ajándékozni. Azt ajánlottam neki, hogy bocsássa ezt a milliót a szent szinódus rendelkezésére, hogy ez iskolákat állítson ezen a pénzen. Ugy is tett. Lássá, Hirsch is azok közé a zsidók közé tartozott, akik megtanultak közelebbről ismerni és ő bizonyára nem vegyült az ellenem irányuló lármába, amelyben nagyon sok a hazugság és rágalom és nagyon sok a tudatos és tudatlan tévedés.

Vakmerő rablótámadás nappal az utcán. Mult hét elején a Nagymező-utcában Schlauch Antal ügynöktől egy fiatal suhanc tüzet kért, hogy a szivarját meggyujtsa. Schlauch előzékenyen szolgált, mire a suhanc Schlauch óraláncát megragadta és kitépte a mellényből. Schlauch azonban torkon ragadta a gyerkőcöt, ki az ügynöket egy erős lökéssel a földhöz vágta. Schlauch ajultan ott maradt a kövezeten. A rabló meg akart szökni, de a járókelők üldözőbe vették, hosszas hajsza után elfogták és egy rendőrnek adták át, ki a rablót bekísérte. A rendőrfogalmazónak elmondta, hogy ő Hochberger Dezső, 19 éves foglalkozás nélküli órásse-

géd. „Miért akart rabolni?“ kérdé tőle a rendőrfogalmazó. „Mert a nagy forrásban megszomjaztam és valami szeszes italt akartam inni, de nem volt pénzem ahhoz!“ volt a válasz. A vakmerő embert letartóztatták.

MI UJSÁG A NAGYVILAGBAN

Ausztria. A felső-ausztriai katolikus néppárt elkeseredett küzdelemre készül a liberális ellen, mint azt vezére *Ebenbach* Alfréd dr. minap határozottan kijelentette. Sikra száll egyszersmind a szociáldemokraták ellen is. Beszéde folyamán következő nyilatkozatot tette: „Az osztrák parlament felosztásának hírért kételkedve fogadom, mert Badeni a felmerült nehézségek ellen is meg fogja kísérteni a kiegyezési törvényjavaslatok keresztülvitelét. Ugy látszik, Badeni gróf jelentékeny eredményeket vívott ki Bánffytól, aki nem akarja a kiegyezési kérdéseket a jelenlegi magyar parlamenttel tárgyalatni, míg Badeni arra törekszik, hogy az az osztrák képviselőház mostani alakjában foglalkozzék a javaslatokkal. Az osztrák és a magyar felhivatalosok között kitört háboru erre enged következtetni.“

Németo szág. Báró *Findel*, a német szabadtörekvés vezérferfia nyilatkozott nemrég, hogy manapság a nép csakis a katolicizmus és szocializmus között választhat. E kettő közül feltétlenül a katolicizmus van előnyben, mert hisz a szocializmus elvei nem terjedhetnek annyira, miután felelmet gerjesztenek a népben. A katolikus egyház szerinte nem zárkózik el mereven az idők követelményei elől s nem ellensége a felvilágosodottságnak; épen ebben rejlik hatalma, ebben gyökerezik életrevalósága; hűveinek száma egyre gyarapodik, már csak azért is, mert sokan már csak a szocializmustól való felelemből is az egyház lobogója köré csoportosulnak.

Az „Iltisz“ nevű német halihajó áldozatul esett az ázsiai viharoknak. A legénység közül hatvannyolc odaveszett, mindössze tizennégyen menekülhettek meg. Annak idején az „Iltisz“ részt vett a japán-kinai háboruban.

Franciaország. Megemlékeztünk arról a merénylőtről, amelyet e hónap 14-én egy François nevű ember a francia köztársaság elnöke ellen a katonai ünnep alkalmával elkövetett. A merénylőt akkor elfogták és orvosoknak adták ki, hogy vizsgálják meg elméleti állapotát. Az orvosok a napokban befejezték a vizsgálatot és beterjesztették megfigyelésük eredményét a törvényszékhez. Véleményük szerint a merénylő François üdözesi és nagyvási hóbortban szenved és azért az ajánlják, hogy szállítsák valamelyik elmegyógyintézetbe.

Olaszország. A Pisa melletti Casciani fürdőben nagy ünneppel fogadták az odaérkezett *Agliardi* biborost, a ki néhány hétig fog ez üdülőhelyen időzni.

Rudini miniszterelnök e hó 29-én vezette oltárhoz Incisa della Rochetta márkinőt. A királyi pár értékes gyöngydiadémmal lepte meg a menyasszonyt.

Olasz- és Oroszország. Egy idő óta élénk levélváltás folyik Umberto király és az orosz cár között. A leveleket külön futárok viszik és hozzák. A levélváltás, félhivatalos jelentés szerint a cár látogatására vonatkozik, ezzel azonban alighanem csak azon igazi tényállást igyekeznek palástolni, hogy Viktor Emánuel trónörökösnek Helén montenegrói hercegnővel való eljegyzéséről van szó a cár és az olasz király közt váltott levelekben. Az eljegyzés híre félhivatalos cáfolatok dacára is tartja magát az udvar köreiben.

Szerbia. A radikális párt augusztus 9.-ére nagy népgyűlést rendez, melyen az alkotmány revíziójával fog foglalkozni és helyteleníteni fogja a kormány és Sándor király mai álláspontját. A radikálisok arra számítanak, hogy e népgyűlésen mintegy harmincezer ember lesz jelen. A kormány velük szemben semleges magatartást tanusít.

Svájc. Az olaszok elleni tüntetés még nem ért véget Zürichben. Julius 28-án ismét nagy zavargások voltak. Az olaszok lakóházait a zendülők megtámadták s egy olasz vendéglőt teljesen leromboltak. A rendőrség a zavargók közül többeket lelőtt. A katonák a rendőrök segítségére vannak.

Anglia. A nagy szigetállam közvéleményét legutóbb a Jameson és társai ellen folytatott bűnpör foglalkoztatta. Jameson az amerikai Transvaal köztársaság belbékéjét felforgatni iparkodott s azon volt, hogy ott az angol fenhatóságot kivívja. Krüger köztársasági elnök

emiatt elfogatta, de őt az angol hatóságnak utóbb kiszolgáltatta. A londoni legfelsőbb bíróság mult hó 28-án ítelt fölötte, mint politikai bűnös fölött s őt tizenöt havi fogság elviselésére ítélte. Az angol bíróság ezen ítélete nagy pártatlanságra és törvénytiszteletre van. A köznép mindezek dacára nemzeti hőst lát Jameson személyében.

Törökország. Immár végtelennek tűnik föl a görögök és törökök küzdelme Kréta szigetén. A Retymnos mellett fekvő hegyszorosnál 3000 katonából álló görög csapat a kémek részéről azon jelentést kapta, hogy az elfogott görögöket a törökök máglyára vetik és elégetik. A kémek ezen jelentése folytán a görögök a szoros kijárást elzárták és a muzulmánokat körülvéve sortüzet kezdtek. A törökök a lövések hallatára a szoros kijárat felé siettek és menekülni igyekeztek, de alig sikerült néhány töröknek menekülni, legnagyobb részét megsebesülve vagy holtan kerültek a görög felkelők kezébe. A foglyok között van Marultán és Edhen vezér és több tiszt. A görögök lefoglaltak 17 ágyut s nagy mennyiségű fegyvert, 200 ökröt, 300 kecskét, 250 lovat és 300 öszvért. A görögök ezen sikerült fegyverténye rendkívüli lelkesedést idézett elő és most az egyes görög felkelő csapatok egymáshoz csatlakozni igyekeznek, hogy a hadi műveletet tovább folytassák. A török katonaságban nagy az izgalom és elkeseredés. A nagyhatalmak együttes jegyzékben kijelentették a görög kormányának, hogy megvonnak tőle minden, még erkölcsi támogatást is, ha továbbra is segítik a macedóniai felkelőket, szemben azzal a ténnyel, hogy éppen görög bandák azok, a melyek Macedoniában zavarognak.

Hitélet.

Társulati naptár.

Hó	hét	Szentek ünnep nevei	Társulatok																	
			Haliózas éve	Oltár-egyet	Jézus szent Szíve társulata	Jézus sz. vére társulata	B. Sz. Mária sz. Szíve	Jézus és Mária sz. szív. skap.	Sz. Háromság skapuláréja	Karmelhegyi B. A. skapulá.	Fájdalm. B. A. skapuláréja	szep. fogant. skapuláréja	Rózsafüzér testvérület	Elő Rózsafüz. társulata	Mária gyermekesség	Fájdalmas Anya	Tisztító helyi lelkek vigasz.	Aquinói szent Tamás öve	Legszentebb sz. Assz. társ.	Sz. József folyt. üsztel.
3	Hf.	Sz. Istv. erekly. felt.	V.sz.	300	60	7	300	3	7	100	100	T. 7	100, 50,	100	7	100	7	60	7, 60	60
4	Kd.	Domonkos	1221	300	60	7	200	3	7	100	100	T. 20	100, 50,	100	7	100	100	60	7, 60	60
5	Szd.	Havi Bold. Asszony	IV.	7 300	60	10	7	200	3	7	T. 3 300	100	T. 7	100, 50,	T. 100	7	T. 100	7	7, 60	7, 60
6	Cst.	Úr szineváltozása	I.	T. 30	60	7	200	3	7	100	100	T.	100, 50,	100	7	100	100	60	T. 7, 60	60
7	Pt	Kajetán hv.	1547	T. 30	T. 60	7	200	T. 7, 3	7	T. 7 100	7	T.	100, 50,	100	7	100	100	60	7, 60	60
8	Szb.	Cirjék és társ. vt.	303	300	6	7	500	3	7	100 87	100	T.	100, 50,	100	7	100	100	60	7, 60	60
9	Vn.	Román vt.	258	300	60	7	200	3	7	100 87	100	T.	100, 50,	100	7	100	100	60	T. 7, 60	60
A héten át nyerhető teljes bucsuk összesen:				2	1			1		2		7		1	1				2	

Augusztus 3. Hétfő. *Szent István vértanueréklyéinek feltalálása.* Sz. István szerpap az első vértanu agyonköveztetése után Jeruzsálem közelében Gamáliei birtokán temettetett el. Helyét azonban a keresztény-üldözés alatt elfeledték. Az 5-ik században azonban csodálatosan felfedezték, felfedezési napja aug. 3. Jeruzsálemi templomba szállították át dec. 26-án.

Augusztus 4. Kedd. Sz. *Domonkos.* Spanyol régi nemes, Gusman család sarja 1170-ben született. Anyja úgy álmodott, hogy kis ebet hordoz, mely kirohanva, szájában égő fáklyával az egész világot lángba borítja. Keresztelésekor egy hölgy csillagot látott Domonkos homlokán. Zsenge korától fogva Istennek s felebarátainak élt. Pappá lett. Az albii eretnekségek ellen küzdött, az eretnekek megtérítésén fáradt. Erre segítő eszközül a bold. Szűztől az Olvasót, Rózsafüzért nyerte. Ennek segítségével, buzgó imádkozását Isten szent kegyelme bőven követte — sokakat visszatérített az igaz egyházba. Külön szerzetes rendet is alapított, ez a sz. Domonkos rendje, a rózsafüzértársulatok szervezői, fenntartói. Meghalt 51 éves korában 1221-ben.

Augusztus 5. Szerda. *Havi Boldog-Asszony.* Liberius pápa idejében élt Rómában egy János nevű gazdag, de gyermektelen ur, aki a bold. Szűz tiszteletére akart valami jót tenni. Aug. 4. és 5. közti éjjel ő és felesége azt az intést nyerték, hogy templomot építtessenek ott, ahol reggelre havat fognak látni. Reggel csakugyan láttak havat az eszvilini halmon. A pápa engedélyével ott a templomot a bold. Szűz tiszteletére felépítették. Ez a Mária Magiore templom. Felszentelésének és egyszersmind a csodás álom napja aug. 5. havi bold. Asszony ünnepe.

Augusztus 6. Csütörtök. *Urunk színe változása.* Annak az emlékét tartjuk, hogy az Ur Jézus, Tábor hegyén Péter, Jakab és János apostolok előtt megdicsőült. Ekkor megjelent Mózes és Illés, beszéltek Jézussal; a mennyei Atya pedig mondá: „Ez az én szerelmes fiam, akiben nekem kedvem telt, Őt hallgassátok.” E megdicsőülés emléke Rómában az 5-ik század közepén már tartatott.

Augusztus 7. Péntek. Sz. *Kajetán* rendalapító Vincenza városában, a 15-ik század vége felé született. Kis korától fogva ájtatos és irgalmas volt. Már ekkor szentnek hívták. Pappá szenteltetett. II. Gyula pápa magas egyházi méltóságra emelte. De ő erről lemondott, szegényeket ápol. Velencében a kórházban betegeket gondozott, majd Rómában több más pappal együtt a theatinok rendjét alapította, a népet oktatni, a betegeket ápolni, az Oltári szentség iránt való áhitatot előmozdítani volt a szigorú rend célja. Áldásos életét 1547-ben aug. 7-én fejezte be. E theatinok rendjéhez tartozik az általánosan ismert kék skapuláré, vagyis a szeplőtelenül fogantatott Bold. Szűz skapuláréja.

Augusztus 8. Szombat. Sz. *Cirjék, Lárg* és *Szmaragd* vértanuk, 303-ban szenvedtek vértanuságot

Rómában. Nemes önfeláldozásukkal tüntek ki, amelylyel a fogoly munkás keresztények kezeihez a szabad keresztények adományait közvetítették.

Augusztus 9. Vasárnap. Sz. *Román* vitéz, vértanu. Pogány szülék gyermeke, Valerián császár testőrségének tagja. Látva sz. Lőrinc kinzátását, keresztény kívánt lenni. Lőrincet börtönében fölkereste, aki oktatás után megkeresztelte. A császár előtt hitét ezután bátran bevallá, mire a császár megostoroztatta, majd lefejeztette. 258 aug. 9-én. Luccában a róla nevezett templomban nyugszik.

Pünkösöd után XI. vasárnap.

Augusztus 16.

Sz. *Lecke:* Sz. Pál I. levele a korinthusiakhoz 15. v. 1—10.

Figyelmeztettek az evangéliumra. Krisztus meghalt a mi bűneinkért, eltemettetett, harmadnapon feltámadott, megjelent Kaifásnak, a tizenegynek, több mint ötszázaknak, Jakabnak, valamennyi apostolnak, legutoljára nekem, ki legkisebb vagyok az apostolok között, nem is vagyok méltó apostolnak hivatni, mert az Isten egyházát üldöztem. Isten malasztjából vagyok ami vagyok, Isten malasztja bennem nem volt sikertelen.

Sz. *Evangélium.* Sz. Márk 7. 30—37.

Jézus Tirus határaiból kimenvén, Szidruszát, a Galileai tengerhez a tíz város határáig ment. Ott siketnémákat gyógyított meg, úgy, hogy elvitte őt a seregtől, füleibe ujjait bocsátá nyállal nyelvét illeté, égre tekintett, fo-háskodott és mondá: Effeta, azaz nyilatkozzál meg. A siketnéma rögtön szólt és hallott. Megparancsolá, hogy azt senkinek ne mondják meg. De mennél inkább tiltá, annál inkább hirdették mondván: Mindent jól cselekedett, a siketeket hallóká tette, és némákat szó-lókká.

Ájtatosságok.

1. *Első Csütörtök.* — aug. 6. Oltáregylet teljes bucsu napja.
2. *Első Péntek* — aug. 7. Oltáregylet és Jézus Szíve társ. teljes bucsu napja
3. *Második Vasárnap* — aug. 9.
4. *Libera* Sz. Mária tiszteletére augusztus 7—aug. 15-ig.
5. Tíz vasárnap Loyola sz. Ignác tiszteletére: VII. vasárnap aug. 9. Sz. Ignác, betegek orvosa, könyörögj érettünk! Sz. Ignác, halottak feltámasztója, könyörögj érettünk! Sz. Ignác, a lelkek üdvösségeért lángoló pap, könyörögj érettünk! Sz. Ignác, az inségesek menedéke, könyörögj érettünk!

Társulataink.

Sor szám	Alapítás ideje		Társulat címe	Társulat alapítói	Társulat célja	Társulati kötelmek
	év- száz.	év, hó nap				
1.	XII.	1198, I. 28.	Sz. Háromság fe- hér skapuláréja.	Sz. Mathai János és Valois Bódog Trinctáriusok rendjének alapi- tói.	1. Sz. Háromság imádása. 2. Missziók segé- lyezése, néger gyermek ki- váltása.	1. Skapuláré felvétele és viselése, 2. missziókra adakozás.
2.	XIII.	1221.	Rózsafüzér tár- sulat.	Sz. Domonkos rendalapító.	1. Sz. Mária tisz- telete, 2. bűnösök eret- nekek megtérése.	Hetenkint a 15 tizedes olvasó elimád- kozása.
3.		1221.	Sz. Ferenc III. rendje.	Asszisi sz. Fe- renc rendala- pító.	Erényes élet.	1. egyszerű életmód és ruházkodás, 2. táncok — színjátékok kerülése, 3. evés előtt és után imádkozás, 4. havonkint szentségekhez járulás, 5. naponkint Miatyánk, Üdvözlég, Di- csőség imádkozása, 6. hit- és erkölcsrontó könyvek és uj- ságok mellőzése, 7. tisztátalan beszédek és tréfák ke- rülése, 8. sz. misének lehetőleg naponkint hallgatása, 9. beteg társ lehető gyámolítása, 10. Sz. Mária szepl. fogant. és sz. Fe- renc napja előtt böjtölés.
4.		1239. III. 25.	Fájd. B. A. fe- kete skapulá- réja.	Szervita-rend 7 alapítója.	Fájd. B. A. tisz- telete, béketűrés erényeinek gya- korlása.	1. Skapuláré felvétele viselése, 2. naponkint 7 Miatyánk, 7 Üdv., 3. minden szerdán hustól tartózkodás, 4. megholt tagért egyszer 7 Miatyánk Üdvözlég, 5. Sz. Mária ünnepein szentségekhez járulás.
5.		1251. VII. 16.	Kármelhegyi B. A. barna ska- puláréja.	Stocki sz. Simon kármeliták egyetemes fő- nöke.	B. Sz. M. tiszte- lete, oltalmá- nak kiesése a bűn, a pokol és tisztítóhely ellen.	1. Skapuláré felvétele, viselése, 2. állapotbeli tisztaság, 3. Sz. Mária kis zsolozsmájának napon- kint elmondása, vagy szerdán, szom- baton hustól tartózkodás.
6.	XV.	1450.	Fájd. B. A. tár- sulata és a tisz- tító helyi lel- kek.	János, német gyóntató Ró- mában.	Tisztító helyi lel- kek szabadi- tása.	1. Jöcselekedet (sz. mise hallgatás- szentségekhez járulás, halottak teme- tőbe kísérés) felajánlása a meghol- takért, 2. állapotbeli és vallási kötelességek hű és pontos teljesítése.
7.	XVI.	1539.	Oltáriszentség társulata.	Római polgárok és hivatalno- kok.	Oltáriszentség kellő tisztelete a templomban és a betegek- hez vitelkor vagy körmenet- eken.	1. Gondoskodás az öröklámpa égéséről. 2. adakozás az öröklámpa olajára, 3. Szentségeknek a betegekhez égő gyer- tyával kísérése, 4. hónap III. vasárnapján közös tisztelet. 5. Oltári szentség gyakrabbi látogatása. 6. szent mise ájtatos hallgatása.
8.		1560.	Keresztény okta- tás társulata.	De Sadis Cusani, Maik, milánsi venus.	Gyermekek ke- resztény okta- tása.	A keresztény oktatás elősegítése, szó- val, imával, adománnyal.
9.		1563.	Mária Congrega- tio.	Leon János Jézus társ. tag. Ró- mában.	Tanuló ifjuság- ban Sz. Mária tiszteletének s erényei szere- tetének ápo- lása.	1. Heti összejöveteleken Szűz Máriáról előadást hallgatnak, tiszteletére ajta- tosságot végeznek, 2. Sz. Mária ünnepein szentségekhez jár. 3. évenkint lelkigyakorlatokban részt vesznek, 4. Sz. Alajos 6 heti ájtatosságát tartják.

Sor szám	Alapítás ideje		Társulat címe	Társulat alapítói	Társulat célja	Társulati kötelek
	év- száz.	év, hó nap				
10.	XVI.	1585. XI. 19.	Assisi sz. Ferenc öve.	V. Sixtus pápa.	Sz. Ferenc tisztelete, oltalmának kiesdése, kegyelmek kieszközlése.	Sz. Ferenc tiszteletére szentelt öv viselése.
11.	XVII.	1617. II. 2.	Sz. M. Szepl. fogant. kék skapul. (Ez tulajdonképen nem társulat, hanem csak ájtatossági gyakorlat.)	Beninkára Orsolya. Theatirok nőrendjének alapítója Nápolyban.	Sz. Mária tisztelete, oltalmának kiesdése a tisztaság megőrzésére.	1. Skapularé felvétele és viselése, 2. Naponkint 6 Mi Atyánk Üdvözlégy elimádkozása (teljes bucsu.)
12.		1635.	Örökös Rózsafüzér.	Martini Petronius sz. Domonkos rendi tag Bolognában.	1. Sz. Mária tisztelete, 2. folytonos könyörgés a tagokért, egyházért, megholtakért, bünösökért.	Naponkint, havonkint vagy évenkint 1 órai ájtatosság a bold. Szűz tiszteletére — 15 tizedes rózsafüzér-litánia és más imádság.
13.		1648	Jó halál Congregatioja.	P. Caraffa Vince Jézus társasági atyák egyetemes főnöke, Rómában.	Előkészítés a jó halálra.	1. Keresztény élet — Sz. Mária és 2. Az Ur Jézus szenvedéseire gondolás — minden pénteken vagy vasárnap délután összejövetelkor a templomban, 3. Szentségekhez járulás — havonkint, 4. Sz. mise hallgatása, 5. Érte lelkiismeret vizsgálat, 6. Betegyek látogatása és előkészítése a szentségek felvételére, 7. Halottnak temetőbe kísérése, 8. Jó halálért imádkozás.
14.		1688.	Jézus sz. Szívének társulata.	Coutanci tisztelői Jézus sz. Szívének. Alacoque Margit látomásainak kinyilvánítása után.	Jézus Szív. tiszteletének, szeretetének szeretettel viszonzása, a közönyösségért, megbántásokért megkérlelés.	1. naponkint 1 Mi Atyánk 1 Üdvözlégy 1. Dicsőség, Oh Jézusom édes Szívedd, hogy mindig jobban szeresselek! (300 n. b.) 2. Havonkint az első pénteki vagy vasárnapi ájtatosságon részvétel, szentségekhez járulás, 3. évenkint Jézus sz. Szíve ünnepének megülvése.
15.	XVIII	1726.	Ingolstadti Sz. mise szövetség.	Nass János tisztelői. Ingolstadtban.	Boldog halálra előkészítés, a tisztítóhelyről való gyorsabb szabadulás.	1. évenkint 1 szent misét szolgálni, vagy szolgáltatni a szövetség szándékára, 2. Az utolsó dolgokról elmélkedés, 3. Sz. Mihály, sz. József, sz. Borbála oltalmába való önfelajánlás, 4. A felvételtkor és évenkint tehetség szerint Ingolstadt templom részére adakozás.
16.	XIX.	1819.	Jézus Krisztus sz. Vérének társ.	Albertini Ferenc püspök Terracínában.	1. Jéz. szenvedéseinek meggondolása. 2. Jéz. sz. vérenek felajánl. a bünösökéért, egyházért, a megholtakért.	Naponkint 7 dicsőség.

Sor szám	Alapítás ideje		Társulat címe	Társulat alapítói	Társulat célja	Társulati kötelmek
	év- száz.	év, hó nap				
17.	XIX.	1820.	Jó könyveket terjesztő egyesület.	Bordeauxban	jó könyvek terjedése.	Jó könyvek, hírlapok terjesztése.
18.		1822. V. 3.	Lyoni hitegyesület.	Lyonban 12 világi.	Ker. hit terjedése.	Naponként 1 Miatyánk 1 Üdvözlégy. Xav. sz. Ferenc, könyörögj érettünk!
19.		1826. II. 13.	Regis sz. Ferenc egyesület.	Párisban, az érszek jóváhagyásával.	Vadházasságok megszüntetése.	Az ágyasságban élőknek házasságra bírása és segítése.
20.		1826.	Élő Rózsafüzér.	Javicot Paula Mária Lyoni hitegyesület társalapítója.	Rózsafüzér imádkozásának terjesztése.	Naponként 1 tized imádkozása a rózsafüzérből a kisorsolt titokkal, a titkok havonként sorsoltatnak.
21.		1829.	Leopolda missio egyesület.	Bécsben. Az Amerikában elhalt Leopolda osztrák hercegnő braziliai császárné tisztelői.	Hitegyesület elősegítése Amerikában.	1. Naponként 1 Miatyánk 1 Üdvözlégy sz. Lipót, könyörögj érettünk! 2. hetenként 1 krajcár adományozása
22.		1833.	Sz. Vince egyesület.	Párisban, fiatal emberek.	Szegények, betegek gyámoltása és istenes, erényes életre lelkesítése.	1. Hetenként 1 összejövetelel ajtosság, 2. tetszés szerint alamizna nyújtás a segitendő szegények részére.
23.		1836. XII. 16.	Sz. Mária sz. Szive társulata.	Győzelmes Mária Asszonyunk templom plebána Párisban.	1. Sz. Mária sz. Szívének tisztelése, 2. bűnösök megtérésének kiesése.	1. Naponként 1 Üdvözlégy Oh Mária, bűn nélkül fogantatott Szűz, könyörögj érettünk, kik hozzád menekszünk! 2. Sz. Mária szepl. fogantatásának viselése.
24.		1841.	Tisztító helyi lelkéket vigasztaló társulat.	Rómában Redemptoristák templomában.	Tisztítóhelyi lelkéket segítése.	1 évenként legalább 1 sz. mise felajánlása a megholtakért.
25.		1843.	Sz. Gyermekség műve.	Torbin Janson Károly püspök Párisban.	Pogány gyermekek keresztény nevelése.	1. Naponként 1 Üdvözlégy Szűz Mária és sz. József imádkozással érettünk és a szegény pogány gyermekekért! 2. havonként 2 kr. adomány a gyermekműve részére.
26.		1844.	Imaapostolság.	Pouyi egyh. megye papjai.	Hitegyesület elősegítése imádkozással.	1. reggeli imádságkor napi jó szándék felvidítése, 2. Rózsafüzér 1 tizedét naponként, 3. szentségekhez járulás, a sz. áldozás 4. felajánlása a bűn ellen.
27.		1845. IV. 13.	Kath. Legényegyesület.	Kolping Adolf, Elberfeldi lelkész.	Kath. Legények visszatartása a korcsmától és büntől.	Keresztény módon való élet. Vasárnap délután összejövetelel foglalkozás.

Sor szám	Alapítás ideje		Társulat címe	Társulat alapítói	Társulat célja	Társulati kötelmek
	év- száz.	év, hó nap				
28.		1846. VII. 26.	Jézus Kr. szent- vedésének vörös skapuláréja. (Ez nem tulajdon- képi társulat, hanem csak aj- tatossági gya- korlat.)	Paulai sz. Vince- féle irtalmas testvér látó- mása.	Jézus szenvedé- séről, sz. Ő és Sz. Mária sze- retetéről való elmélkedés.	Skapuláré felvétele és viselése.
29.		1847.	Káromkodás és ünnepszentség- telenítés ellen való társulat.	Parisis, Laugresi püspök.	1. Káromkodások és ünnepszent- ségtelenítésért Isten megen- gesztelése. 2. E bűnök kiir- tása.	1. Naponként 1 Mi Atyánk 1 Üdvözlégy 1 Dicsőség, 2. hó utolsó vasárnapján közös meg- kérlelés.
30.		1848.	Oltári szentség- örökös imadá- sának és sze- gény templomok segélyezésének társulata. (Oltár- egylet.)	Meeus Anna jám- bor nő Brüssel- ben.	Oltári szentség- ben jelenlevő Jézus szeretése, megkérlelése, szegény tem- plomoknak egy- házi szerekkel való segélye- zése.	1. Havonként 1 órai Szentségimádás külön, 2. Havonként egyszer közös isteni tisztelet 3. Évenként legalább 12 kr. alamizsna az oltáregylet részére annak céljaira.

(Folyt. köv.)

A közönség köréből.*)

Nyilatkozat.

Folyó évi július 11-én kiütközött tüz alkalmá-
val házaink leégtek; kárunkat Gróf Kálmán hely-
beli lakosnál, mint a „Kölcsönös Szövetkezet“
képviselőjénél bejelentettük és ezen jelentés foly-
tán már harmadnapon a Kölcsönös Biztosító
Szövetkezetnek egyik tisztviselője Gróf Kálmán
kiséretében megjelent, kárunkat teljes megelé-
gedésünkre megállapította és a megállapított ösz-
szeget 8 napon belül a fentnevezett szövetkezet
ki is fizette. miért is az „Országos magyar
kölcsönös biztosító szövetkezetnek“ ezen
lelkismeretes eljárásáért, valamint gyors intézkedé-
seért köszönetet mondunk és a kölcsönös szövet-
kezetet a biztosító közönségnek figyelmébe és
pártolásába legmelegebben ajánljuk.

Kelt Tapolcán, 1896. július 24-én.

Olasz Anna s. k.

Boros Ferenc s. k.

Petrétei Gábor s. k.

Süle Ferenc s. k.

*) E rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal fele-
lősséget. Szerk.Az alábbi jó könyvekre föl hívjuk olvasóink becses
figyelmét.

1. A szent mise a világ legnagyobb kincse. *Elmél-
kedés és imakönyv.* Németből átdolgozta dr. Komlóssy
Ferenc kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő. Ára csi-
nos kötésben 1 frt.

2. Hajadonok könyve. *Tanácsadó vezérkönyv
ifjú lányok számára.* Irta Csiklay Lajos a „Magyar
Allam“ belső munkatársa. Ára diszesen kötve 2 frt.

3. A katolikus vallás terjesztése a protestantiz-
mus után. *Történelmi és statisztikai tanulmány.* Irta
Sziklay János. Ára 50 kr.

4. A cserepesi kastély. *Igen érdekesítő regény.*
Irta Sziklay János. Ára piros vászonkötésben 1 frt.

5. Verőfény. *Tárcák,* Irta Egly Mihály, a „Magyar
Allam“ belső munkatársa. Ára 1 frt.

Mind e könyveket t. olvasóink szives pártfogásába
ajánljuk.

Megrendelést e címen kérünk: „Magyar Néplap“
szerkesztőségének. Budapest, VIII., Práter-utca 44 sz.
A megrendelések gyorsan és pontosan intézettek el.

Színház és művészet.

Színházak ma esti műsora: M. kir. operaház.
Vasárnap: „Jancsi és Juliska“.

Nemzeti színház: Pry Pál. A népszínházban
az évi nagy takarítás miatt hétfőig nincs előadás.

Bemutató a nemzeti színházban. Kazalicky Antal

uj vigjátékának, *A garasos alispán*-nak, augusztus 7-én lesz a bemutató előadása a nemzeti színházban.

A városligeti szinkör ujdonságai. Augusztus 1-én színre került Szathmári Károly darabja: *Bem apó* hadjárata, látványos történeti színmű. *Lukácsy Sándor* legújabb énekes bohózata, *Hogy lehet férjhez menni?* melyet a szerző a városligeti szinkörnek írt, augusztus első felében kerül színre. — Azután *Feld Mátyás* legújabb háromfelvonásos fővárosi életképét, *Blitzweiss Kóbit* fogják kemutatni.

Tompa Mihály szobra. A virágregék költőjének, *Tompa Mihálynak* a szobra megmintázva áll *Holló Barnabás* várbaráti műtermében, de csak a télen öntik bronzba. Akkorra remélik ugyanis, hogy befolyik az az összeg, mely a szobor feállítására még szükséges. A leleplezés Rimaszombatban, a költő szülővárosában, a jövő tavasszal lesz nagy ünnepségek közt.

Közgazdaság.

Gabonaáraink a zsidó spekuláció folytán a mai napig megint tíz krajcárral estek. Erre az árhatatlásra ellehetünk készülvén mindaddig, míg minden gabonakészlet zsidókézebe nem kerül. Emelkedni csak akkor fog rohamosan.

A tejes-zsidók összeesküvése.

Rettenetes és türhetetlen már az a sok gyalázatos visszaélés, amit sok zsidó a törvény és jog védelme alatt elkövet Magyarországon. A mezőgazdaságot ezek a népszípolozó piócák teljesen koldussá tették s még ma sem tudnak jóllakni, vérünket még most is szípolozzák az utolsó cseppig. Rajtunk akarnak jóllakni, mert ki tudja meddig tart a kedvező alkalom, Bánffy kormánya alatt szípolozhatni az országot. Kivették kezünkől a kenyeret, megmérgezték bennünket műborral, művajjal és műszirral; úgy rohantak ránk, mint az éhes hienák az elásott hullára. A telhetetlen fajzat még most sem érzi magát teljesen tele szíva. Kiaknázza gyámoltalanságunkat minden téren és nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, ahol húsunkhoz hozzáférhet.

Most egy újabb uzsorával igyekeznek megterhelni a szegény magyar gazdát. Budapesten van tizenkét tejkereskedő cég, csupa zsidó. Mert Budapesten minden köz- és magán vállalat zsidó. Ezek a tejes zsidók, öszdugták a pájeszt, suttogtak és kisütötték, hogy a tejet is meg lehet mesterségesen drágítani. Vagyis azok számára, akik veszik, drágábbá és akik aladják jóval olcsóbbá tenni, mint előbb volt. Evégből összegyűlt a tizenkét pájeszos „magyar hazafi”, és megcsinálták a tej-„kartell“-t. A „kartell”, az magyarul annyi mint „szereződés”. Ez a szerződés kereskedők és iparosok között szokott megkötettni, valamely árúcikk szabályozására, hogy az versenyt ne támasszon, hanem egyképp keljen s egyforma jövedelmet biztosítson a kereskedőknek.

A kartellok káros hatásait eléggé ismerjük. Az ilyen kartellok emelik mesterségesen az árakat s valóságos rémei úgy a termelő, mint a fogyasztó gazdának, mert türhetetlenné teszik a nyomást, amit vele gyakorolnak a mostoha viszonyok között élő közönségre.

Az összes karikalábu, görbeorru és kanálfülvű budapesti tejkereskedők, egy ilyen kartellt kötöttek számszerint tizenketten; következő névsorával a diszes hazafiaknak: *Goldmann József, Kohn Lajos, Kohn Jakab, Felner és Klein cég, Klein Adolf, Goldhammer Armin, Goldhammer József, Kohn József, Klein Péter, Klein Gyula, Krausz József, Tusák Marcel, Fischer József.*

Ezek szállítják a tejet Budapest közönségének. Most összeröfönt valamennyi egy kis „rebach” szagra és kartellt kötöttek a termelők és a fogyasztó közönség megkoppasztására. A kartellben valamennyi zsidó szerződésileg kötelezte magát, hogy *a termelőktől 6 és fél krnál drágábban tejet nem vásárolnak* és ebbe bele van számítva a teli és üres kannák ide-oda szállítása, a kövezetvám és a szállítással járó mindennemű költség; viszont pedig kötelezik magukat, hogy *a fogyasztóknak*, (legyenek azok viszont elárúsító kereskedők, vagy magánosok) *egyaránt 8 és fél krnál olcsóbban nem adják*. Aki ezt közülük megszegi, arra rónak ki mindenféle pénzbüntetést és más egyéb kötbéreket.

Óriási megbotránkozást keltett mindenfelé a tejes zsidók e kapzsi lelketlen szövetezése. A vidéki tejtermelők tanácstalanul állottak a hirtelen jött titkos összeesküvéssel szemben és kénytelenítették tejtermékeiket így, ily árban is elpocsékolni, hogy a zsidók meghizzanak rajta, akik 10—12 és 14 krajcárért is adják literjét a tejnek, aszerint amint azt fölőzték.

Mintsem, hogy szemétre öntsék, kénytelenek voltak ezeknek a lelketlen handlé zsidóknak így literenkint egy garasos jövedelmért beszállítani a tejet és egész a mai napig nem tudták mit tévők legyenek ezzel a szemtelen uzsorával szemben.

Miután a zsidó befurakodás a tejüzletet is teljesen hatalmába kerítette, ki voltak szolgáltatva a Goldmann-Kohnok uzsora karmai közé.

Pedig ezeket a vérszopó zsidókat csak mellőzéssel lehetne kibőjtölni. Mert a törvény, a hatóság nem nyújt oltalmat a kizsákmányolás ily módjával szemben. Akormány, az álszabadság megteremtője, ilyen uzsora üzelmek megengedésével piszkolja be a szabadság szent fogalmát.

Hanem a kibőjtölés módozataival eddig nem voltak tisztában. A szegény termelő és fogyasztó közönségnek nem volt tere, más uton kerülni ki a zsidó szípolozókat. De azért a védekezés immár lehetővé van téve.

A központi tejesarnok szövetkezet lovagias módon hajlandónak nyilatkozott mindazon termelők tejtermékeit átvenni és értékesíteni, oly árban, amint ők kapják rendes termelőiktől, — akik kénytelenek volnának a zsidó szövetkezők áldozatául esni.

Ez a mód elégséges védekezés lesz addig, míg a zsidó kartellek valahogy meg nem buknek. Helyesebben a kormánynak kellene ezt a piszkos kartell üzletet megakadályoznia, — de hát attól ugyan ne várjunk

most semmit olyat, amely törvényes, jogszerű s a Kohn-Goldmannok érdekeit veszélyeztetné.

De hát talpra kell állnunk, szembe kell szállnunk az álliberálizmussal, s ha megbuktathatjuk azt a kormányt, amely úgy üldöz bennünket, akkor uti laput köthetünk a sehonnai, gyűlölt, hazátlan, jött-ment rablóhad talpára is, amely most már évtizedek óta szívja a nemes magyar vért.

Krónika. A *kolozsvári fillokszérát*, a miniszter megkeresésére a nagy-enyedi vincellér képezde igazgatója is felülvizsgálta és jelenlétét igazolta. A bizottság újabban még két szőlőben talált fillokszérát. — A *petroleumárak* e hó 1-étől fogva ismét megdrágultak métermázsánként 10 krral. Ez a mesterséges áremelés 400—500 ezer forinttal többet szed be a fogyasztó közönségtől a petroleumfinomítók számára. — A *szili vásár*, Somogy megyében, a miniszter engedélye folytán, nem a rendes időben e hó 10-én, hanem négy nappal előbb, vagyis e hó 6-án folyik le. — Az *élő-méhek kiállítása* Szent István napján e hó 20-án fog megnyilni. Már eddig 300 méhcsaládot jelentettek be a kiállításra. Az élőméhek kiállítása 12 napig lesz nyitva. — A *sertésvész* kórisméjét, a földmívelési miniszter rendeletére, csak a törvényhatósági állatorvosok határozzák meg. — A *fillokszéra* jelenléte Apatin-ban (Bács-Bodrogm.) és Majdánban (Krassó-Szörénym.) megállapítottán, a község zár alá helyeztetett. — *Lóárverés* volt Mezőhegyesen múlt hó 26-án. A lovak mind hibásak voltak, mégis magas áron keltek. Az árverésen sok vevő jelent meg s 98 drb. különböző koru lovat adtak el. — A *pöstyényi árpavásárt* az ottani nyári szinkörben fogják megtartani. Igyekezzen minden gazda idejében elcsepelni az árpáját, hogy a vásáron résztvehessen. — Az *idei dohánytermés* helyenként pusztulásnak indult. A kitűnő szabocsi és szatmári dohány leveleit a jégeső és a férgék teljesen tönkretették. A termés kilátások az utóbbi napokban igen rosszra fordultak. — *Petroleumforrást* fődöztek föl dus állapotban, Temes megyében, Lazarovits Mihály szredistyei birtokán.

Budapesti piac.

(A budapesti piaci árak pontos kimutatása.)

Hüvelyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7:00—7:50 kis gömbölyű 7:00—7:50 frt.
törpe 8:00—8:50 frt., barna 6:50 frt., tarka 6:00—6:50 forint.
Borsó 8:50—9:50 frt., hámozott 12:50 frt.
Lencse 9—12 frt.
Köles 5:00—5:25 frt.
Mák 15:50—16 frt.
Kendermag 3:50—9:00 frt.
Köménymag 38 frt. Mind 100 kilónként

Baromfi, vad, tojás.

Tyuk páronként 1:10—1:20 frt.
Idei csirke páronként 60—1:10 frt.
Husos lud 2:00—2:20 frt.
Hizott lud 3:80—5:50 frt.
Soványkacsa 1:20—1:50 frt.

Hizalt kacsa . 0:90—1:00 frt.
Kappan . 0:00—0:00 frt.
Pulyka sovány 2:40—2:50 frt.
Pulyka hizott . 2:60—3:00 frt.
Vad disznó kilogrammonként 00—00 kr.
Tojás 1440 darabot tartalmazó láda 20:00—23:50 frt

Lóvásár.

Könnyebb kocsiló 100—250 frt.
Nehezebb kocsiló (hintós) 090—210 frt.
Igás kocsiló 075—140 frt.
Fuvarosló 65—118 frt.
Parasztló 40—80 frt.

Marhavásár.

Jármos ökör 226—375 frt páronként.
Fejős tehén tarka 60—130 frt., fehérszörű 00—0:70 frt.,
bonyhádi tehén 100—152 frtdarabonként.
Vágómarha Magyar ökör 18—31 frt. Szerbiai ökör 15—30:50 frt. Bivaly 14:00—21:00 frt. Tehén 24—30:00 frt 100 kilogrammonként.

Szurómarhavásár.

Élő borju 28—40 frt. párja.
Élő bárány 0:00—0:00 frt. páronként.

Juhvásár.

Elsőrendű (kiviteli) birkaért 16—22 00 frt.
Jóminőségű (anya) birkaért 9—11:00 frt.
Középmínőségű (anya) birkaért 6—9 frt.
Jóminőségű kiviteli (ürű) birkaért 19:00—23:50 kr.
Középmínőségű (ürű) birkaért 16—18 kr. kilogrammonként eleven súly szerint.

Takarmányvásár.

Réti széna 2 00—2:70 frt.
Muhar 2:90—3:20 .
Zsupszalma 1:80—2:10 .
Alomszalma 1:20—1:50 .
Kukoricaszár 0:00—0:00 .
Sarju 0:00—0:00 .
Szalmaszecska 0:00—9 00 .

Lisztüzlet.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
frt	11:40	11:00	10:60	10:20	9:70	9:20	8:70	7:40	5:20
	Korpa finom 3:35		goromba 3:35						

Gabnapiac.

		frttól	frtig
Buza	bánsági új	77—81	klg. 6.40—6.75
—	tiszavidéki	77—81	. 6.45—6.80
—	pestvidéki	77—81	. 6.40—6.75
—	fehérm.	77—81	. 6.40—6.75
—	bácskai	77—81	. 6.50—6.80
Rozs	elsőrendű	70—72	. 5.35—5.40
—	másodr. 5.30—5.35
Árpa	takarmány	60—62	. 0.00—0.00
—	égetni való	62—64	. 0.00—0.00
Zab	39—41	. 6.10—6.50
Kukorica	—	. 3.60—3.80
Köles	—	. 000—0.00

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számítanak. Címmel feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarostante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számítanak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhangszereit, kitünő hangu czimbalmait, valamint mechanikai zenélő műveit, u. m.: Ariston, Intona, Phönix, Monopol, Polyphon, stb. s azokhoz szükséges kotalapokat. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb árban eszközöltetnek. — Erős orgonahangu harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A ki 15 forintos megrendelést eszközöl annak a Magyar Néplap-ot 6 hónapon át megküldjük,

RÉTAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főtisztelendő Császka György kálócsei érsek és a budapesti oltáregylet egyediül szállítói.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezés gyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtörtőket, kelyheket, áldoztató kelyheket, keresteket, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sir k és szöszékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését.

Egyházi kelmék, csipkék, falfeszületek búcsújáró feszületek nagy választékban kapkátók raktárunkon. 36—52

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket, alkalmas mintákat.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a „Magyar Néplap“ kiadóhivatala fogad el.

Biztosítási panama,

melyről lapunk 67-ik számában említett tetetett míg a füzetekből tart lapunk kiadóhivatalában 50 krajcárért megrendelhető.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomtatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi előljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért“ könyvnyomda.